

کلید دولت تدبیر هم به قفل بحران دریاچه ارومیه نمی خورد

مرداد 13, 1393

بحران خشک شدن تالاب بین المللی دریاچه ارومیه کم کم وارد **☒** سومین دهه خود می شود، تاکنون این معضل با وجود تلاش دولتهای گذشته لاینحل باقی مانده و امروز امیدها به کلید دولت تدبیر ختم شده اما به نظر می رسد دولت روحانی هم به قفل این بحران نمی خورد.

۱۷ سال از اولین هشدارها در خصوص از بین رفتن دومین دریاچه شور جهان می گذرد در این مدت همایش ها، طرح ها، برنامه های بین المللی، ملی، استانی و محلی زیادی برای برون رفت از این معضل برگزار شده اما این اقدامات نه تنها گره ای از مشکل این زیست بوم را حل نکرده بلکه هر سال بر پیچیدگی آن افزوده است.

هنوز نزدیک دو دهه است مسئولان علت اصلی بروز این مشکل را شفاف سازی نمی کنند، نزدیک دو دهه است هیچ یک از بخش های کشاورزی، سد سازی، ساخت میانگذر شهید کلانتری، محیط زیست، چاه های غیرمجاز، برداشت اضافه از آبهای زیرزمینی که سهم زیادی در به وجود آمدن این بحران داشته و دارند زیر بار کرده های خود نمی روند.

نزدیک دو دهه است این دریاچه با وعده های مکرر مسئولان بیشتر به عمق نابودی نزدیک می شود، نزدیک دو دهه است مسئولان ملی به خصوص وزارت نیرو چشم های خود را به برداشت آب زرینه رود شاهرگ اصلی دریاچه ارومیه توسط استان همسایه بسته اند.

وعده هایی که تکرار می شوند!!!

نزدیک دو دهه است مسئولان سردرگم پیدا کردن راهکار عملی برای نجات این تالاب بین المللی هستند ولی هنوز آزمون و خطای طرح های پیش بینی شده مجال تدبیر را از مسئولان گرفته است، نزدیک دو دهه است مردم این منطقه همراه دریاچه خون دل می خورند که این وضعیت تا کی ادامه خواهد داشت.

هشدار و حتی بروز بادهای نمکی و تهدید حیات ساکنان سه استان حوضه آبریز و حتی پایتخت نیز تاکنون نتوانسته مسئولان را قانع کند که دست از وعده ها و شعارهای توخالی در راستای احیای این دریاچه

برداشته و دست به اقدام عملی بزنند. مدیرکل محیط زیست آذربایجان غربی خیر از تنش و بحران آبی خبر می دهد، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان غربی می گوید بحران کم آبی ایران از مرز بحران نیز گذر کرده است، یک مسئول از وجود هزاران چاه غیرمجاز و برداشت بی رویه از آبهای زیرزمینی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه خبر می دهد اما دریغ از واکنش برنامه ریزان کشور.

هنوز طرح های تدوین شده طی سالهای اخیر به دلیل مشکلات اعتباری هنوز اجرایی نشده اند که دولت یازدهم با تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه که با حضور رئیس جمهوری برگزار شد ۱۰ طرح جدید مصوب و به مصوبات قبلی اضافه کرد ۱۰ طرحی که مشخص نیست وارد فاز اجرایی می شوند یا نه؟

حالا مسئولان با تصویب این ۱۰ طرح جدید به همراه ۱۴ طرح مصوب قبلی می گویند ۱۰ تا ۱۵ سال زمان لازم است تا دریاچه احیا شود یعنی مردم منطقه باید ۱۰ تا ۱۵ سال دیگر خون دل بخورند و نظاره گر مرگ دریاچه ارومیه باشند تا شاید روزی روزگاری این دریاچه احیا شود.

رویایی که تعبیر آن غیرممکن به نظر می رسد

رویایی که تعبیر آن غیرممکن به نظر می رسد چرا که تا ۱۰ الی ۱۵ سال آینده اثری از دریاچه ارومیه باقی نمی ماند که بخواهد احیا شود یا نه.

۱۰سال آینده اثری جز بادهای نمکی که کل منطقه حتی پایتخت را تهدید خواهد کرد باقی نخواهد ماند و مسئولان با علم به این موضوع وعده های عملی نشده ای به مردم ارومیه و آذربایجان غربی می دهند.

اولین مصوبه دولت یازدهم مربوط به دریاچه ارومیه بود و این موضوع در آن روزها بارقه امیدی در دل مردم این منطقه ایجاد کرد اما امروز با این وعده های سرخرمن نیز به نظر می رسد دولت روحانی نیز قصد عملی کردن وعده های خود را ندارد.

راهکار احیاء امروز دریاچه ارومیه خیلی واضح است، به جای برگزاری همایش های بین المللی و ملی و هزینه های اضافی یا تصویب طرح های غیرقابل اجرا بهتر نیست آب زرینه رود که شاهرگ اصلی دریاچه است و سالهاست برای شکوفایی غیرمنصف تبریز تلف می شود وارد خود دریاچه شود؟

بهتر نیست به جای آوردن آب از ارس که ارتفاع آن نسبت به

آذربایجان غربی زیاد بوده و مستلزم هزینه های هنگفت هست و به نظر برخی کارشناسان اجرای آن فایده ای و آبی برای دریاچه ارومیه ندارد به تبریز که با صرفه تر و عملی تر است سرازیر شده و آب زرینه رود وارد دریاچه ارومیه شود؟

شگرد جدید دولت در آذربایجان غربی/خط دوم انتقال زرینه رود به تبریز اجرایی می شود

متأسفانه سالیان متمادی است آب زرینه رود زمانی که مردم شهرستانهای میاندوآب و اطراف از بی آبی یا کم آبی رنج می برند به تبریز آن هم برای توسعه صنعت، گردشگری و... منتقل می شود ولی مسئولان و دولت به جای جلوگیری از ادامه این روند در فکر اجرای خط دوم این طرح هستند طرحی که بی شک منجر به فاجعه بزرگ بحران بی آبی در منطقه شده و اهالی این دیار را به کوچ وادار می کند.

هرچند مسئولان آذربایجان غربی عزم خود را جزم کرده اند جلوی اجرای این طرح را بگیرند اما نماینده مردم شهرستانهای میاندوآب، تکاب و شاهین دژ امروز در نشست خبری با خبرنگار به مناسبت روز خبرنگار از اجرای خط دوم انتقال زرینه رود به تبریز خبر داد.

خبری که آب پاکی نابودی دریاچه ارومیه، بحران کم آبی در میاندوآب و شهرهای اطراف را روی دست مردم این منطقه ریخت. البته حجت الاسلام روح الله بیگی اظهارداشت: مسئولان می گویند اجرای خط دوم برای انتقال آب نیست بلکه پدافندی است که اگر خط اول انتقال به هر دلیلی آسیب دید این خط دوم کمک کار باشد بیگی این را هم اشاره کرد که ته دلما از این گفته مسئولان قرص نیست و می ترسیم این گفته شگرد جدیدی باشد برای انتقال بی سر و صدای آب زرینه رود.

این اظهار نظر نماینده مردم میاندوآب، تکاب و شاهین دژ در مجلس شورای اسلامی بعید هم به نظر نمی رسد چرا که هیچ تضمینی وجود ندارد اگر خط دوم انتقال آب زرینه رود اجرا شد آبی از این خط به تبریز منتقل نشود.

به دریاچه ارومیه نباید با دید و عینک سیاسی نگاه کرد

نماینده مردم میاندوآب، تکاب و شاهین دژ در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه نباید به دریاچه ارومیه با عینک و دید سیاسی نگاه می شد اظهارداشت: عواقب سیاسی کردن دریاچه ارومیه نتیجه ای جز از بین رفتن آن ندارد که امروز شاهد این امر هستیم.

حجت الاسلام روح الله بیگی با بیان اینکه دریاچه ارومیه متعلق به

طیف و جناح خاصی و همچنین جغرافیای خاص نیست عنوان کرد: دریاچه ارومیه به عنوان نعمت بی بدیل خدادادی متعلق به کل مردم ایران و حتی دنیاست و باید تمام تلاش‌ها برای احیای آن صورت گیرد.

وی با اشاره به اینکه اولین مصوبه دولت یازدهم مربوط به دریاچه ارومیه بود گفت: این اقدام بسیار ارزشمند است ولی حواس دولت باید باشد که در صورت عدم توجه به اجرایی شدن این مصوبه حیثیت دولت تدبیر و امید را زیر سوال خواهد بود.

حجت الاسلام بیگی با انتقاد از اجرای طرح انتقال آب از ارس به دریاچه ارومیه افزود: این طرح به دلیل اینکه صرفه اقتصادی نداشته و آبی برای دریاچه ارومیه در پی ندارد نباید اجرایی شود به جای آن آب ارس به تبریز منتقل شده و آب زرینه رود شاهرگ اصلی دریاچه ارومیه نیز به دریاچه منتقل شود.

وی در خصوص اجرای خط دوم انتقال آب زرینه رود به تبریز گفت: تمامی مسئولان و نمایندگان مردم آذربایجان غربی در مجلس شورای اسلامی مخالف اجرای این طرح هستند اما گویا مسئولان مصر به اجرای خط دوم هستند.

نماینده مردم میاندوآب، تکاب و شاهین دژ در مجلس شورای اسلامی گفت: آقای کلانتری اعلام می‌کنند اجرای خط دوم برای انتقال آب نیست بلکه طرحی پدافندی است که اگر خط اول آسیب دید از خط دوم استفاده شود که البته ته دل من به این گفته قرص نیست چون تضمینی وجود ندارد.

وی با بیان اینکه به نظر می‌رسد این گفته شگرد جدیدی برای انتقال بی‌سر و صدای آب از زرینه رود باشد اعلام کرد: اگر این خط دوم اجرایی شود باید منتظر فاجعه بزرگ کم‌آبی در شهرستانهای میاندوآب و شهرهای اطراف باشیم که این فاجعه پدیده مهاجرت اهالی این دیار را به همراه خواهد داشت.

دولت با مردم به خصوص مردم آذربایجان غربی با صداقت برخورد کند
حجت الاسلام بیگی با تاکید بر اینکه ما به مسئولان و گفته‌های آنها اعتماد داریم گفت: ان شاءالله مسئولان نیز با مردم به صداقت برخورد کنند چرا که مردم آذربایجان غربی سالهاست در نقطه صفر مرزی با جانفشانی از کشور و تمامیت ارضی آن با دادن شهدای زیادی دفاع کردند و امروز وظیفه مسئولان است که با مردم به صداقت برخورد کنند.

نماینده مردم میاندوآب، تکاب و شاهین دژ توجه به زیرساخت های صنعتی، تسریع در روند اجرای صنایع مادر در آذربایجان غربی، خروج کشاورزی استان از حالت سنتی، ایجاد مناطق ویژه اقتصادی در شهرهای آذربایجان غربی را از راهکارهای مدیریت بهینه منابع آبی و در نتیجه احیای دریاچه ارومیه عنوان کرد.

حجت الاسلام بیگی بیماریهای ریوی و تنفسی، وقوع بادهای نمکی و تهدید سلامت مردم منطقه به خصوص پایتخت را عوارض بی توجهی به از بین رفتن دریاچه ارومیه برشمرد و خواستار مشارکت همگانی برای نجات این زیست بوم شد.

دریاچه ارومیه از سال ۷۶ شروع به خشک شدن کرده است و در عرض ۱۳ سال، سطح آب دریاچه کاهش زیادی پیدا کرد و در حال حاضر دریاچه مملو از نمک، گویی که کفن پوشیده باشد، به انتظار مرگ خود نشسته است. خشک شدن دریاچه ارومیه، خطر تبدیل شدن قسمت زیادی از زمین های استان آذربایجان غربی و آذربایجان شرقی به نمکزار را به همراه دارد.

از سوی دیگر دریاچه ارومیه دارای ۱۰۲ جزیره کوچک و بزرگ است که تعدادی از آن ها وضعیت منحصر به فردی از نظر حیات وحش موجود در آن و گونه های گیاهی دارند. اسپیر، اشک، کبودان از جزایر مهم این دریاچه هستند که گوزن زرد، کل، بز و انواع دیگر پستانداران در آن زندگی می کنند. پارک ملی دریاچه ارومیه که جزو ذخایر ۵۹ گانه بیوسفری جهان اعلام شده با مساحت متوسط پنج هزار و ۲۰۰ کیلومتر مربع بزرگترین دریاچه داخلی ایران محسوب می شود.

مهر